

בית משפט השלום בבאר שבע

תאד"מ 22-05-50443 פורגס נ' יחזקאלי

תיק חיצוני:

לפני כבוד הרשמת הבכירה מירב גולדנר

תובע דן פורגס

נגד

נתבע ד"ר פנחס יחזקאלי

פסק דין

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

פתח דבר

1. התובע הינו גמלאי, צלם מקצועי המתמחה בצילום אירועים ופורטרטים של אמנים ואנשי רוח. הנתבע הינו איש משטרה בדימוס ואיש אקדמיה בהווה המנהל אתר ידע ששמו "ייצור ידע" (להלן: "האתר").

התובע עותר לקבלת פיצויים בסך של 20,000 בגין הפרת זכויות היוצרים שלו עקב פרסום תמונה שצולמה על ידו באתר. התמונה העומדת בבסיס המחלוקת הינה תמונה שצילם התובע בעת שירות מילואים במלחמת ששת הימים ובה נראים חיילי צבא הגנה לישראל עומדים בשער האריות (להלן: "התמונה").

תמצית טענות הצדדים

2. לטענת התובע, עיקר פרנסתו ממכירת זכויות בתמונות שצילם. מכירת זכות השימוש בתמונות מתבצעת באמצעות סוכנות "Getty images" (להלן: "גטי") שהינה ארכיון התמונות הגדול בעולם. תמונות אלו הן יצירת אומנות בהן השקיע מרוחו, דמיונו וכושר יצירתו. במהלך חודש מרץ 2022 נודע לתובע שהתמונה פורסמה באתר ללא קבלת אישורו ותוך פגיעה בזכות היוצרים שלו. לאחר בדיקה התברר לתובע שהתמונה מפורסמת באתר מחודש פברואר 2018. היות ולצד התמונה צוין - "לע"מ" (לשכת העיתונות הממשלתית) מבהיר התובע שהתמונה הוסרה מאתר לשכת העיתונות הממשלתית שנים רבות קודם לכן

בית משפט השלום בבאר שבע

תאד"מ 22-05-50443 פורגס נ' יחזקאלי

תיק חיצוני:

1 בשל סירובו לאפשר שימוש בה ללא תשלום. התובע טוען כי פרסום התמונה מהווה הפרה
2 של זכות היוצרים שלו וכן זכותו המוסרית בה.

3

4 בכתב הגנתו טען הנתבע שהאתר קיים משנת 2014 והוא מהווה מפעל חייו המנוהל על ידו
5 ללא תמורה וללא כוונת רווח. מדי יום, עולים לאתר מספר מאמרים בתחום הביטחון
6 הלאומי, אכיפת חוק, ניהול, חינוך וכד'. הנתבע נוהג לצרף למאמרים תמונות שהשימוש
7 בהן אינו כרוך בעלות. הנתבע טוען להקפדה על זכויות יוצרים ונוהג לציין את שם היוצר
8 לצד כל תמונה. בהתאמה, הנתבע בודק הן את מקור התמונה והן את זהות היוצר על מנת
9 לוודא שהשימוש אינו כרוך בעלות וכדי לתת "קרדיט" ליוצר. התמונה נשוא התביעה
10 צורפה למאמר בנושא ביטחון לאומי שפורסם ביום 9.2.18, שם התובע נרשם לצד התמונה
11 וצוין "לע"מ". לטענת הנתבע, הצלם זוהה על ידו כצלם של לשכת העיתונות הממשלתית
12 לאחר בדיקה באתרים שונים. כמו כן הנתבע בדק והסיק שמקור התמונה בארכיון
13 התמונות הלאומי המהווה מאגר לאומי. בבדיקה שערך לאחר הגשת התביעה, בחודש יוני
14 2022, עלה שהתמונה עודנה מפורסמת בבלוג ארכיון המדינה ולצדה מצוין שם התובע
15 כצלם לשכת העיתונות הממשלתית וכי היא מפורסמת באתרים שונים ככזו. כן טוען הנתבע
16 שנכון למועד פרסום התמונה אין שיוך של התובע או של התמונה לאתר "גטי".

17

18 הנתבע טוען להגנת "שימוש הוגן" לפי סעיף 19 לחוק זכות יוצרים, תשס"ח - 2007 (להלן:
19 "החוק") משנעשה בתמונה שימוש למטרה חינוכית; הגנה בדבר "שימוש אגבי" בתמונה
20 מכוח סעיף 22 לחוק היות והתמונה מהווה רקע בלבד למאמר וכן הגנת "המפר התמים"
21 מכוח סעיף 58 לחוק היות וערך בדיקות סבירות טרם פרסום התמונה. הנתבע מכחיש את
22 הטענה להפרת הזכות המוסרית שכן שם התובע צוין לצד התמונה.

23

24 אין חולק בין הצדדים שהנתבע הסיר את התמונה מהאתר לאחר פנית התובע.

25

26

דין והכרעה

27

28 3. לאחר ששמעתי עדויות הצדדים ועיינתי באסמכתאות שהוגשו לתיק הגעתי למסקנה כי יש
29 לקבל את התביעה בחלקה. בשים לב לכך שההליך מתנהל בסדר דין מהיר אפרט נימוקי
30 פסק הדין בתמצית.

31

32

הזכות המוסרית

33

בית משפט השלום בבאר שבע

תאד"מ 22-05-50443 פורגס נ' יחזקאלי

תיק חיצוני:

1 4. לצד ההגנה על זכותו הכלכלית של יוצר ביצירתו, הכיר המחוקק בזכות היוצר לקבל הכרה
2 אודות יצירתו. זכות זו, הזכות המוסרית, מעוגנת בסעיפים 45 ו- 46 לחוק:

3
4 "45. (א) ליוצר של יצירה אמנותית, יצירה דרמטית, יצירה מוסיקלית או יצירה
5 ספרותית, למעט תוכנת מחשב, שיש בה זכות יוצרים, תהיה ביחס ליצירתו זכות
6 מוסרית, למשך תקופת זכות היוצרים באותה יצירה. ; ואולם, לעניין יצירה שהיא
7 גופן לא תחול הזכות כאמור בסעיף 46(1).

8
9 (ב) הזכות המוסרית היא אישית ואינה ניתנת להעברה, והיא תעמוד ליוצר אף אם
10 אין לו ביצירה זכות יוצרים או אם העביר את זכות היוצרים ביצירה, כולה או
11 חלקה, לאחר".

12
13 וכן:

14
15 "46. זכות מוסרית ביחס ליצירה היא זכות היוצר –
16 (1) כי שמו ייקרא על יצירתו בהיקף ובמידה הראויים בנסיבות העניין ;
17 (2) כי לא יוטל פגם ביצירתו ולא ייעשה בה סילוף או שינוי צורה אחר, וכן כי לא
18 תיעשה פעולה פוגענית ביחס לאותה יצירה, והכל אם יש באילו מהם כדי לפגוע
19 בכבודו או בשמו של היוצר".

20
21 יפים דברי בית המשפט העליון בפסק הדין שניתן במסגרת רע"א 12/17, **אפרים שריר נ'**
22 **נרית זרעים בע"מ ואח' (פורסם בנבו, 28.3.17)** בעניין זה:

23
24 "...הזכות המוסרית... היא ביטוי להכרת המחוקק בקשר האישי-תרבותי-רוחני
25 הקיים בין היוצר לבין יצירתו והיא מגנה גם על שמו הטוב וכבודו של היוצר ועל
26 המוניטין שלו... הזכות המוסרית היא בבחינת 'גילוי מובהק של המעמד החשוב של
27 ערך האישיות של הקניין בהבניה המשפטית של המוסד הקנייני של זכות
28 יוצרים'... ובשל אופיה המיוחד כינה אותה השופט ח' כהן "זכות רוחנית".

29
30 עיון בתמונה נשוא התביעה מלמד ששמו של התובע צוין לצד התמונה בהיקף ומידה
31 ראויים. על כן נראה כי אין ממש בטענה להפרת הזכות המוסרית ואין מקום לפסוק פיצוי
32 בשל כך.

33
34

בית משפט השלום בבאר שבע

תאד"מ 22-05-50443 פורגס נ' יחזקאלי

תיק חיצוני:

הזכות הכלכלית

- 1
2
3 5. בישיבת קדם משפט שהתקיימה ביום 11.1.23 העיד התובע שזכות השימוש בתמונותיו
4 נמכרת באמצעות אתר סוכנות "גטי" החל משנת 2010. התמונה נמכרה מספר פעמים
5 באמצעות "גטי" אשר פרטיה מפורסמים במרשתת. כן העיד ששמו ופרטי התקשרות עמו
6 מופיעים במרשתת וכל החפץ לפרסם תמונה שצולמה על ידו יכול ליצור עמו קשר בקלות
7 (עמוד 2 לפרוטוקול). התובע הכחיש בעדותו את הטענה שהוא צלם של לשכת העיתונות
8 הממשלתית, משרד הביטחון או גורם לאומי אחר. העובדה ששם התובע נזכר לצד תמונות
9 שונות כצלם של לשכת העיתונות הממשלתית או של כל גורם אחר אינה מלמדת בהכרח על
10 אמיתות הדבר ושומה היה על הנתבע לוודא זאת ולא להסתמך על פרסומים שונים.
11
12 בדיון ההוכחות שהתקיים ביום 8.9.24 העיד התובע שהתמונה צולמה במהלך מלחמת ששת
13 הימים. בתחילת שנות האלפיים, נתן התובע אישורו להעלות את התמונה לאתר לשכת
14 העיתונות הממשלתית יחד עם תמונות נוספות תוך שמירה על זכויותיו וציון הצורך במתן
15 אישורו לשימוש בהן. בשנת 2010 לערך פנה לתובע מנכ"ל אתר לשכת העיתונות
16 הממשלתית והודיעו כי ניתנה החלטת ממשלה לפיה התמונות באתר הלאומי יעמדו
17 לשימוש הציבור ללא עלות ובקש את עמדתו ביחס לתמונות שצולמו על ידו. התובע סירב
18 לאפשר שימוש חינוכי בתמונות ועל כן תמונותיו, ובכללן התמונה נשוא התביעה, הורדו
19 מהאתר. לאחר שנה, שלח התובע את התמונות לסוכנות "גטי" באמצעותה ניתן לרכוש את
20 השימוש בתמונות כנגד תשלום.
21
22 התובע הדגיש בעדותו שפרסום התמונה בבלוג ארכיון המדינה נעשה ללא אישורו ומבירור
23 טלפוני שערך עם ארכיון המדינה עלה שאין בארכיון תמונות שלו. התובע הלן על כך
24 שהנתבע לא פנה לקבלת אישורו על אף הקלות שבביצוע פעולה זו והדגים במהלך הדיון
25 שרישום שמו בתוכנת "גוגל" מעלה אתר הנושא את שמו ופרטי התקשרות עמו בתקשורת
26 טלפונית ובדואר אלקטרוני תוך ציון שכל הזכויות שמורות לו. התובע העיד שהאתר הוקם
27 בשנת 2017 וקדם לו אתר ישן יותר שהיה פעיל משנת 2008.
28
29 6. הנתבע העיד בישיבת קדם המשפט על הבדיקה שהוא מבצע טרם העלאת תמונות לאתר.
30 לדבריו, באתר מתפרסמות על ידו כארבעים תמונות מדי יום הקשורות לתכנים שונים.
31 הנתבע בודק שני מקורות ביחס לכל תמונה ושני מקורות ביחס לכל צלם. בענייניו, הנתבע
32 העתיק את התמונה מבלוג ארכיון המדינה וזאת בשל קושי בו נתקל להוריד את התמונה
33 מאתר לשכת העיתונות הממשלתית. הנתבע בדק ומצא שהתמונה מופיעה באתרים נוספים
34 כגון "YNET" ו-"מקור ראשון" ומזוהה כתמונה המפורסמת בלשכת העיתונות

בית משפט השלום בבאר שבע

תאד"מ 22-05-50443 פורגס נ' יחזקאלי

תיק חיצוני:

1 הממשלתית וצולמה על ידי התובע. על פי עדותו, סבר הנתבע שבלוג ארכיון המדינה הינו
2 מקור אמין אשר ניתן לסמוך עליו. בנוסף, היות ולפי בדיקתו מדובר בתמונה המפורסמת
3 בלשכת העיתונות הממשלתית בה מתפרסמות תמונות ללא עלות, סבר שדי בבדיקה זו.
4 במהלך הדיון הציג הנתבע לבית המשפט את התמונה כשהיא מופיעה בבלוג ארכיון המדינה
5 ולצדה שם התובע וציון "לע"מ".

6
7 במסגרת חקירתו הנגדית הרחיב הנתבע אודות תהליך בדיקת זכויות היוצרים בתמונות
8 המועלות על ידו לאתר (עמוד 8 לפרוטוקול):
9

10 "אני מעלה 40 תמונות ביום אני מצהיר שאנו מקפידים על זכויות יוצרים...ויש לי
11 נוהל בדיקה קפדני שאומר שאני בודק בשני מקורות, בשנת 2018 אתר לע"מ לא
12 היה שימושי ולא היה ידידותי ואני בודק בשני מקורות לפחות ואני עושה בודק
13 בשני מקורות לפחות, אני עושה גוגל, ושני מקורות לגבי זהות הצלם, ואני רוצה
14 לומר שבמקרה הזה אני לא מכיר את האיש אישית אלא את התמונות...בדקתי
15 בגוגל 3 עמודים אחורה ולא מצאתי דבר, הוא הופיע בכל האתרים החשובים
16 YNET, וואלה, מקור ראשון אני מדבר על התמונה שהופיעה, ואני דואג בגוף
17 התמונה באיני מאחור לכתוב את המקורות מהם לקחתי את התמונה ולמטה
18 לכתוב את הצלם ולתת לו זכויות ולשים לינק למקום שממנו נלקחה התמונה,
19 במקרה זה בלוג ארכיון המדינה".

20
21 לשאלה מדוע לא פנה לתובע לקבלת אישורו לשימוש בתמונה השיב (עמוד 8 לפרוטוקול):
22

23 "לשאלה למה לא רשמתי את שם הצלם בגוגל כדי להגיע אליו אני משיב שרשמתי
24 בגוגל לראות מי האיש, אני לא מתקשר ל-40 איש ביום וזה לא סביר, יש גבול סביר
25 לבדיקות. שבית משפט שואל האם לא סביר לפנות ישירות לצלם או לכל הפחות
26 לבדוק אם יש אמצעי התקשרות פשוט איתו לוודא שאני שומר על הזכויות שלו
27 אני אומר שאתה מעלה 40 תמונות ואני לא הייתי היחיד...".

28
29 בחינת העדויות מלמדת שהנתבע העתיק את התמונה מבלוג ארכיון המדינה לאחר שערך
30 בדיקה במספר אתרים נוספים מהם הסיק שהתמונה צולמה על ידי התובע וכי הינו צלם
31 של לשכת העיתונות הממשלתית או שהתמונה מפורסמת באתר לשכת העיתונות
32 הממשלתית ועל כן פרסומה אינו כרוך בעלות. אין חולק שהנתבע לא ניסה ליצור קשר
33 טלפוני או אחר עם התובע על מנת לאמת מידע זה. בנוסף, לא הוצגו אסמכתאות המלמדות
34 על כך שהתמונה מפורסמת באתר רשמי של המדינה והשימוש בה פתוח לציבור ללא עלות.

בית משפט השלום בבאר שבע

תאד"מ 22-05-50443 פורגס נ' יחזקאלי

תיק חיצוני:

1 הנתבע הודה שהתמונה לא הועתקה מאתר לשכת העיתונות הממשלתית כי אם מבלוג
2 ארכיון המדינה. הנתבע לא הציג אסמכתאות לכך שאתר ארכיון המדינה מתיר שימוש
3 בתמונות המופיעות בו ללא עלות ומכל מקום הנתבע העתיק את התמונה מבלוג של ארכיון
4 המדינה ואין וודאות מיהו הגורם שהעלה את התמונה לבלוג וההרשאה שקיבל לכך. וודאי
5 שבנסיבות אלו לא ניתן להסיק שהנתבע העתיק את התמונה מאתר רשמי אשר התמונות
6 המפורסמות על ידו ניתנות להעתקה ללא עלות באישור בעלי זכויות היוצרים בהם.

7
8 בנוסף, טענת הנתבע לפיה התובע הוא צלם לשכת העיתונות הממשלתית או של גורם רשמי
9 אחר אינה מבוססת. התובע סתר טענה זו במסגרת עדותו והנתבע מצדו לא הביא כל
10 אסמכתא המוכיחה אחרת ולא זימן לעדות מי מנציגי האתרים הרשמיים כדי לבסס טענתו.
11 מעדויות הצדדים אף עולה כי חרף העובדה שהנתבע ידע במועד פרסום התמונה שהתובע
12 הוא בעל זכויות היוצרים הוא נמנע מיצירת קשר עמו. התובע הוכיח שרישום שמו באתר
13 "גוגל" מעלה את פרטי ההתקשרות עמו ובאמצעות בדיקה קלה ופשוטה יכול היה הנתבע
14 לאמת או להכחיש את הנחתו בדבר שימוש בתמונה ללא תשלום. הנתבע לא עשה כן וסבר
15 כי ניתן להסתפק בכך שהתמונה מפורסמת באתרים שונים כתמונה של לשכת העיתונות
16 הממשלתית ובכך שהצלם הינו צלם של גורם זה. הנתבע טען כי די בבדיקה סבירה זו. לא
17 מצאתי לקבל טענה זו. העובדה שאתרים שונים מפרים את זכות היוצרים של התובע
18 בתמונה אינה מהווה הגנה והצדקה להתנהלות הנתבע קל וחומר בשים לב לכך שביצוע
19 פעולה פשוטה, קלה וזולה של יצירת קשר עם התובע היתה מביאה את הנתבע למסקנה כי
20 הנחתו שגויה. עוד יצוין בהקשר זה שלא מצאתי בטענת הנתבע שנוון למועד הפרסום אין
21 שיוך של שם התובע או התמונה לאתר "גטי" כדי לשנות ממסקנתי שעה שהוכח ששם
22 התובע ופרטי התקשרות עמו מופיעים בחיפוש פשוט באתר "גוגל" והתובע העיד שאתר
23 הנושא את שמו קיים שנים רבות עוד טרם פרסום התמונה. עדות זו לא נסתרה. מכאן, כי
24 די היה בחיפוש פשוט זה כדי לסתור את הנחת הנתבע.

25
26 נוכח כל האמור לעיל הגעתי למסקנה שהנתבע הפר את זכות היוצרים של התובע בתמונה
27 ועל כן יש לבחון קיומן של טענות הגנה לנתבע.

28
29 הגנת "המפר התמים"

30
31 7. סעיף 58 לחוק קובע:

32

בית משפט השלום בבאר שבע

תאד"מ 22-05-50443 פורגס נ' יחזקאלי

תיק חיצוני:

1 "הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, ואולם המפר לא ידע ולא היה עליו לדעת,
2 במועד ההפרה, כי קיימת זכות יוצרים ביצירה, לא יחויב בתשלום פיצויים עקב
3 ההפרה".

4
5 בפסק הדין שניתן במסגרת רע"א 7774/09 אמיר וויינברג נ' אליעזר ויסהוף
6 (פורסם בנבו, 28.8.12) נקבע:

7
8 "הגנת המפר התמים עומדת אפוא למי שלא ידע ולא חשד כלל בקיומה של זכות
9 יוצרים ביצירה. רק הנחה מוטעית- שיש לה יסוד נאמן- על אי קיום זכות יוצרים
10 תקים למפר הגנה, ואילו הנחה סתמית על קיומה של הרשאה או על כך שאין
11 מדובר בהעתקה- אינה מקימה את ההגנה".

12
13 (הדגשות אינן במקור אלא אם צוין אחרת – מ.ג.).

14
15 כן נקבע בפסק דין שניתן בת"א (מחוזי מרכז) 9289-02-09, אסף יצחק גולני נ' ד"ר משה
16 כהן (פורסם בנבו, 08.02.2012):

17
18 "...על הנתבע להוכיח שבמועד ההפרה הוא לא ידע, ולא היה עליו לדעת, (או לא
19 היה נאמן לחשוב), כי "קיימת זכות יוצרים ביצירה", דהיינו – כי היצירה עצמה
20 מוגנת בזכויות יוצרים...בנוגע לנסיבות שבהן תהא תחולה להגנת "מפר תמים",
21 נקבע כדלקמן: "באילו נסיבות, אם כן, נאמר כי לנתבע "לא היה יסוד נאמן לחשוד
22 שקיימת זכות יוצרים ביצירה"?... לפיו על המבקש להעתיק להניח כי זכות יוצרים
23 קיימת, אלא אם בידו ראיות הפוכות. הנימוקים היחידים המצדיקים העדר חשד
24 לקיום זכות יוצרים הם: (1) תקופת הגנת זכות היוצרים חלפה או (2) טבעה של
25 העבודה הוא כזה, שאינה צריכה להוות מושא לזכות יוצרים או (3) היצירה היא
26 יצירה זרה (אינה מוגנת על-פי חוק זכות יוצרים)"...ניתוח הדברים מוליך
27 למסקנה כי הגנת "מפר תמים" הקבועה בסעיף 8 בחוק הישן (כמו גם בסעיף 58
28 בחוק החדש) הינה מצומצמת ביותר, וכי רק בהתקיים אחד משלושת המקרים
29 המפורטים בפסק הדין שניתן בפרשת קרון, ניתן לראות את מפר זכות היוצרים כמי
30 שלא היה לו יסוד נאמן לחשוד, או כמי שלא צריך היה לדעת שקיימת זכות יוצרים
31 ביצירה."

32
33 (הדגשות במקור – מ.ג.).

34

בית משפט השלום בבאר שבע

תאד"מ 22-05-50443 פורגס נ' יחזקאלי

תיק חיצוני:

1 מכאן כי הגנה זו תחול רק במקרים חריגים בהם קיימת אינדיקציה ברורה להיעדרה של
2 זכות יוצרים או פגיעתה. בחינת המקרה שלפני על רקע הפסיקה מביאה למסקנה שלא
3 מתקיימת הגנת "המפר התמים" ביחס לנתבע. הנתבע העיד שידע כי לתובע זכות יוצרים
4 בתמונה אולם הניח כי ניתנה רשות לפרסם התמונה ללא עלות היות ואיתר את התמונה
5 במספר אתרים נוספים ובבלוג ארכיון המדינה ומתוך הנחה שהתובע הוא צלם לשכת
6 העיתונות הממשלתית.

7

8 הנתבע לא הוכיח שבמועד ההפרה לא ידע או לא היה עליו לדעת שקיימת זכות יוצרים
9 ביצירה. ההפך הוא הנכון. הנתבע פעל לבדיקת קיומה של זכות יוצרים אולם נראה כי
10 בדיקתו לא היתה יסודית ומסקנות בדיקתו היו שגויות וכי יכול היה לדעת שהשימוש
11 בתמונה כרוך בתשלום ככל שהיה פונה לתובע באמצעות פרטי ההתקשרות הניתנים
12 לאיתור בקלות.

13

14 ודוק, החוק מכיר בזכות היוצר להפיק רווח כלכלי מיצירתו בכפוף לחריגים הנקובים בחוק
15 אשר מבכרים את זכות המשתמש ביצירה על פני היוצר. לא הוכח בעניינינו שהתובע נתן
16 לנתבע או לבלוג ארכיון המדינה את הזכות לעשות שימוש בתמונה ללא תשלום נכון למועד
17 הפרסום. ראוי היה שנקודת המוצא של הנתבע תהיה שככל שהתמונה פורסמה בבלוג
18 ארכיון המדינה או אתרים אחרים (להבדיל מאתר לשכת העיתונות הממשלתית) הרי
19 שבהעדר רשות פוזיטיבית ברורה באתרים אלו לעשות שימוש בתמונה ללא עלות, מדובר
20 בפעולה אסורה. פרסום התמונה על ידי אתרים אחרים כתמונה "חינמית" המופיעה
21 לכאורה בלשכת העיתונות הממשלתית אינה מהווה הגנה כיון שלא ניתן להכיר בקיומן של
22 הפרות נוספות כהצדקה לביצוע הפרה נוספת. ודוק, הנתבע העיד שידע את זהות התובע
23 כבעל הזכות אולם הניח, ללא בדיקה מספקת לטעמי, שמדובר בתמונה המפורסמת לציבור
24 בחינם. כאמור, איתור פרטי ההתקשרות עם התובע הינו הליך פשוט, קל וזול ועל כן לא
25 ניתן לקבל את טענת הנתבע שבדיקתו היתה סבירה ומספקת דיה.

26

27

הגנת שימוש אגבי

28

29

4. הגנת השימוש האגבי מעוגנת בסעיף 22 לחוק:

30

31 "שימוש אגבי ביצירה בדרך של הכללתה ביצירת צילום, ביצירה קולנועית או
32 בתקליט, וכן שימוש ביצירה שבה הוכללה היצירה כאמור, מותר; לעניין זה,
33 הכללה במתכוון של יצירה מוסיקלית, לרבות המילים הנלוות אליה, או של תקליט
34 שבו היא טבועה, ביצירה אחרת, לא תיחשב לשימוש אגבי."

בית משפט השלום בבאר שבע

תאד"מ 22-05-50443 פורגס נ' יחזקאלי

תיק חיצוני:

1

2 לטענת הנתבע השימוש בתמונה היה אגבי ולא היתה לה תרומה משמעותית למאמר אליו
3 צורפה. במסגרת פסק הדין שניתן בת"א (י-ם) 7036/09, **שמואל רחמני נ' חברת החדשות**
4 **הישראלית בע"מ** (פורסם בנבו ביום 9.10.11) נדרש בית המשפט לטענה זו וקבע ששימוש
5 מכוון בתמונה לצורך כתבה או תיאור אירוע היסטורי אינה מהווה שימוש אגבי. בית
6 המשפט ציטט מדברי נציג משרד המשפטים בעת הדיון בחקיקת החוק שהגדיר את הסעיף
7 כ"סעיף צר לעניינים אגביים" או "מצב שבו המצלמה חולפת ורואים משהו ברקע".

8

9 במקרה שלפנינו מדובר בתמונה הקשורה קשר תוכני למאמר ועניינה באותו אירוע
10 היסטורי. אמנם התמונה לא עמדה במרכז המאמר אך היא משמשת רקע רלוונטי ונותנת
11 לו "צבע" מסוים. על כן אין המדובר בשימוש אגבי החורג מגדר הפרת הזכות.

12

13 הגנת "שימוש הוגן"

14

15 5. סעיף 18 לחוק, המצוי תחת פרק ד' שכותרתו "שימושים מותרים", קובע כדלקמן:

16

17 "על אף הוראות סעיף 11, עשיית הפעולות המפורטות בסעיפים 19 עד 30 מותרת
18 בתנאים המפורטים באותם סעיפים ולשם השגת המטרות המפורטות בהם, אף
19 בלא קבלת רשות מבעל זכות היוצרים ובלא תשלום תמורה, ולעניין הפעולות
20 המפורטות בסעיף 32 – בתמורה ובהתאם להוראות אותו סעיף".

21

22 סעיף 19 לחוק אשר כותרתו "שימוש הוגן" מפרט:

23

24 "(א) שימוש הוגן ביצירה מותר למטרות כגון אלה: לימוד עצמי, מחקר, ביקורת,
25 סקירה, דיווח עיתונאי, הבאת מובאות, או הוראה ובחינה על ידי מוסד חינוך.
26 (ב) לצורך בחינה של הוגנות השימוש ביצירה לעניין סעיף זה, יישקלו, בין השאר,
27 כל אלה:

28

(1) מטרת השימוש ואופיו;

29

(2) אופי היצירה שבה נעשה השימוש;

30

(3) היקף השימוש, מבחינה איכותית וכמותית, ביחס ליצירה בשלמותה;

31

(4) השפעת השימוש על ערכה של היצירה ועל השוק הפוטנציאלי שלה.

32

(ג) השר רשאי לקבוע תנאים שבהתקיימם ייחשב שימוש לשימוש הוגן."

33

בית משפט השלום בבאר שבע

תאד"מ 22-05-50443 פורגס נ' יחזקאלי

תיק חיצוני:

- 1 סעיף 19 הינו רשימה פתוחה של שימוש מותר ביצירה ללא רשות היוצר ופירוט השיקולים
 2 שיש לבחון. הנתבע העיד שהאתר אינו פועל למטרת רווח וכי תכליתו ערכית חינוכית. איני
 3 סבורה כי די בכך כדי להצדיק את השימוש בתמונה ללא רשות התובע. בהתאם לפסיקה,
 4 ליוצר הזכות לשלוט בשימוש ביצירתו ולהפיק רווח כלכלי הנובע משליטה זו (ע"א
 5 Societe des Produits Nestle, 3425/17, **נ' אספרסו קלאב בע"מ** (פורסם בנבו, 19.08.07).
 6 הנתבע פרסם את התמונה באתר בו צופים משתמשים רבים ונהנה מהפרסום והערך המוסף
 7 של התמונה. בהתנהלות זו נפגע ערכה של היצירה וזכות התובע. לא למותר לציין שההלכה
 8 הפסוקה העלתה ספק ביחס לקיומה של הגנת השימוש ההוגן כאשר מדובר בהעתקת יצירה
 9 בשלמותה, כפי שאירע בענייננו (ע"א 5977/07, **האוניברסיטה העברית בירושלים נ' בית**
 10 **שוקן להוצאת ספרים בע"מ**, (פורסם בנבו, 20.6.11).
 11
 12 6. טרם סיום פרק זה אציין כי בסיכומי הרחוב הנתבע את טענתו ביחס לכך שהתובע היה
 13 מנוע מלצלם במצלמתו האישית את התמונה במהלך שירות מילואים וטען כי הדבר מנוגד
 14 להוראות ופקודות הצבא. לא מצאתי שיש בטענה זו כדי לשנות ממסקנותיי. הנתבע לא
 15 המציא ראיות מתאימות להוכחת האמור במסגרת כתב הגנתו ולפני שנשמעו חקירות
 16 הצדדים. בנוסף, אף אם היה מוכיח טענה זו הרי שמקומה להתברר על ידי הגורמים
 17 המתאימים האמונים על אכיפת הוראות ופקודות הצבא ולא במסגרת הליך זה.
 18
 19 לסיכום פרק זה ייאמר כי הנתבע לא הוכיח קיומה של טענת הגנה. על כן יש לבחון את
 20 שיעור הפיצוי הראוי שעליו לשלם לתובע.
 21
 22 שיעור הפיצוי
 23
 24 7. סעיף 56 לחוק אשר כותרתו "פיצויים בלא הוכחת נזק" קובע כדלקמן:
 25
 26 "(א) הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, רשאי בית המשפט, על פי בקשת
 27 התובע, לפסוק לתובע, בשל כל הפרה, פיצויים בלא הוכחת נזק בסכום שלא יעלה
 28 על 100,000 שקלים חדשים.
 29 (ב) בקביעת פיצויים לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לשקול, בין
 30 השאר, שיקולים אלה:
 31 (1) היקף ההפרה;
 32 (2) משך הזמן שבו בוצעה ההפרה;
 33 (3) חומרת ההפרה;

בית משפט השלום בבאר שבע

תאד"מ 22-05-50443 פורגס נ' יחזקאלי

תיק חיצוני:

- 1 (4) הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט ;
- 2 (5) הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה, להערכת בית המשפט ;
- 3 (6) מאפייני פעילותו של הנתבע ;
- 4 (7) טיב היחסים שבין הנתבע לתובע ;
- 5 (8) תום לבו של הנתבע.
- 6 (ג) לעניין סעיף זה יראו הפרות המתבצעות במסכת אחת של מעשים, כהפרה אחת.
- 7 (ד) השר רשאי, בצו, לשנות את הסכום הקבוע בסעיף קטן (א).
- 8
- 9 בהתאם לשיקולים לעיל יש לבחון את שיעור הפיצוי הראוי.
- 10
- 11 הפרסום בוצע באתר אחד הפונה לקהל ייעודי להבדיל מפרסום בפרופיל תקשורת גבוה.
- 12 משך זמן הפרסום היה מחודש פברואר 2018 ועד חודש מרץ 2022 והתמונה הוסרה עם פנית
- 13 התובע לנתבע. התובע לא הוכיח נזק כספי ממשי בעקבות ההפרה ולא הציג ראיות לשיעור
- 14 הפגיעה הכספית לרבות ביחס לערך התמונה או המחיר שנהג לגבות עבור פרסומה במועד
- 15 הפרסום. בנוסף, יש לשקול את העובדה שעיקר הרווח שצמח לנתבע הינו ערכי חינוכי
- 16 והתמונה פורסמה במסגרת פעילות אקדמית. כמו כן התרשמתי כי הפרסום לא נעשה
- 17 בכוונת זדון להפר זכות יוצרים כי אם בתום לב.
- 18
- 19 8. בנוסף, עיינתי בפסיקה שצוטטה על ידי שני הצדדים ובפסיקה נוספת ביחס לשאלת שיעור
- 20 הפיצוי הראוי. בין היתר עיינתי בת"א 14995-05-12 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ ואח' (פורסם בנבו, 9.7.17) בה נדונה תביעת התובע לקבלת פיצוי על שימוש מסחרי בשלוש
- 21 תמונות שצילם. בית המשפט פסק פיצוי בסך 8,000 ₪ בגין כל אחת מההפרות בהתייחס
- 22 להפרת הזכות הכלכלית והזכות המוסרית; ת"א (ראשל"צ) 20811-06-16 פלאש 90 בע"מ
- 23 ואח' נ' שריף (פורסם בנבו, 3.7.17) במסגרתו נדון שימוש בצילום בעל ערך חדשותי באתר
- 24 אינטרנט במסגרת כתבה עיתונאית. בית המשפט פסק סך של 15,000 ₪ בגין הפרת הזכות
- 25 הכלכלית וסכום זהה בגין הפרת הזכות המוסרית; ת"א 19977-03-11; תא"מ -15357-02
- 26 17, זליגר נ' דמרי (פורסם בנבו, 7.6.18) בו נדון מקרה בו נתבע פרסם באתר אינטרנט של
- 27 משרדו תמונה שלו לצד ידוען שצולמה על ידי התובע ופורסמה בעיתון. בית המשפט פסק
- 28 7,000 ₪ בגין הפרת הזכות הכלכלית; תא"מ 42028-05-20 מאיר לוי נ' דוד עיאש (פורסם
- 29 בנבו, 29.4.22) במסגרתו נפסק פיצוי בסך של 6,000 ₪ בגין הפרת הזכות המוסרית והזכות
- 30 הכלכלית בגין שלוש הפרות של פרסום בעל אופי מסחרי.
- 31
- 32

בית משפט השלום בבאר שבע

תאד"מ 22-05-50443 פורגס נ' יחזקאלי

תיק חיצוני:

1 בנוסף שקלתי את העובדה שהתובע לא תבע נזק ממוני ממשי כי אם פיצוי סטטוטורי
2 והנתבע הרוויח מעט מאד מההפרה (ראה ע"א 3616/92 דקל שירותי מחשב להנדסה
3 (1987) בע"מ נ' חשב היחידה הבין-קיבוצית לשירותי ניהול, פ"ד נא(5), 337).

4
5 לאחר ששקלתי כל האמור לעיל ביחס להיקף ההפרה, משך הזמן בו הופיעה התמונה, הסרת
6 התמונה עם פנית התובע, אופי האתר המפרסם ולכך שלנתבע לכאורה לא צמח רווח כלכלי
7 מפרסום התמונה ובשים לב לפסיקה לעיל ולכך שהתובע זכאי לפיצוי רק בגין הפרת הזכות
8 הכלכלית, אני מחייבת את הנתבע לשלם לתובע פיצוי בסך כולל של 5,500 ₪. כן יישא
9 הנתבע בהוצאות התובע בסך של 1,000 ₪ ושכר טרחת עורך דין בסך כולל של 3000 ₪.

10
11 הסכומים יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

12
13 התשלום יבוצע תוך 30 יום.

14
15 זכות ערעור כחוק.

16
17
18
19
20
21
22
23
24
25 ניתן היום, י"ט כסלו תשפ"ה, 20 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.

26
27
28

מירב גולדנר, רשמת בכירה